

Informe anual sobre l'aplicació del *Protocol per prevenir i actuar contra l'assetjament sexual, l'assetjament per raó de sexe, orientació sexual, identitat de gènere o expressió de gènere, i la violència masclista. Any 2024*

Servei d'Igualtat i Diversitat

Sessió Ordinària del Claustre 22 de maig de 2025

1. Introducció

El *Protocol per prevenir i actuar contra l'assetjament sexual, l'assetjament per raó de sexe, orientació sexual, identitat de gènere o expressió de gènere, i la violència masclista* va ser aprovat per acord del Consell de Govern el 7 de novembre de 2018 i modificat per acord de 14 de desembre de 2022. Aquesta modificació incorpora la Llei 15/2022, de 12 de juliol, integral per la igualtat de tracte i la no discriminació, la Llei 17/2020, de 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008, del dret de les dones a erradicar la violència masclista i la Llei 3/2022, de 24 de febrer, de convivència universitària.

Aquest informe fa referència al període a l'any natural 2025. Es recullen les accions realitzades i que fan referència a: la prevenció, les pautes d'actuació i les mesures de suport i acompanyament, així com un breu recull de les dades de casos atesos referents a l'any 2024.

2. Mesures preventives i de sensibilització

El Protocol preveu que la UAB impulsi mesures preventives i mesures de suport, així com actuacions d'informació i sensibilització per informar dels instruments de que disposa la UAB per actuar davant les situacions de violència masclista i LGBTI-fòbia. Aquestes accions, que es realitzen de forma permanent, han comptat l'any 2024 amb el finançament del *Pacto de Estado contra la Violencia de Género*, per dur a termes les accions que es concreten a continuació:

- Difusió del Protocol i del circuit a través de:

- Cartells a les aules i a marquesines del Campus.
- Adhesius amb informació sobre el protocol i l'acollida psicològica a les portes dels lavabos.
- Panells informatius grans a cada facultat o centre, així com als centres de recerca propis.
- Campanyes de difusió per xarxes socials.
- Campanya de 9 vídeos de sensibilització, que es difonen a través de xarxes socials i de les pantalles a facultats i centres.

- Informació a la web del Servei d'Igualtat i Diversitat i a la pàgina d'accés al Campus Virtual.
- Diapositiva informativa dels recursos contra l'assetjament i la violència masclista (Protocol, Servei d'acollida psicològica i Servei d'Igualtat i Diversitat) per incorporar a les sessions de benvinguda de l'alumnat.

- **Formació** en matèria de prevenció a la comunitat universitària:

- *Curs Prevenció i detecció de situacions de violències sexuals, assetjament sexual, per raó de sexe, gènere i orientació sexual* per a PDI i PTGAS.
- *Curs Comunicació amb perspectiva de gènere i llenguatge no sexista* per a PDI i PTGAS
- *Curs Introducció de la perspectiva de gènere en la recerca* per a PDI.
- *Curs Masculinitats anti-patriarcal en àmbits professionals i de gestió pública* per a PTGAS i PDI.
- *Curs Lideratge i facilitació d'equips per a l'atenció i l'abordatge de les violències masclistes* per a càrrecs directius de PDI i PTGAS.
- *Webinar Prevenció de les violències masclistes a la universitat.*
- *Taller, amb reconeixement de crèdits ECTS, Eines per col·laborar amb el Punt Lila de La Comunitària de la UAB* per a alumnat.
- *Taller, amb reconeixement de crèdits ECTS, Violències sexuals a la universitat: identificar i acompanyar* per a alumnat.
- *Taller, amb reconeixement de crèdits ECTS, Masculinitat i joves: què podem fer els nois davant la violència masclista?* per a alumnat.
- *Formació Qüestions de gènere a l'aula* per a alumnat delegat de classe.
- *Formació Eines i recursos contra l'assetjament i la violència masclista a la universitat* per a alumnat del programa de mentoria.
- *Formació Eines i recursos contra l'assetjament i la violència masclista a la universitat* per a alumnat de col·lectius universitaris.
- *Formació Eines i recursos contra l'assetjament i la violència masclista a la universitat* per a les persones delegades d'igualtat.

- Per a l' **alumnat internacional** s'ofereix una presentació del Servei d'Igualtat i Diversitat, així com del circuit i els recursos contra l'assetjament durant els *International Welcome Days*.

- Instal·lació i dinamització d'un **Punt Lila** a les dues edicions anuals de la Comunitària (abril i octubre 2024).

- A cada facultat i centre existeix la figura de la **responsable de polítiques d'igualtat**, PDI que s'encarrega de donar recolzament a les persones que pateixen assetjament sexual a la universitat i acompanyament als recursos de la UAB.

- A cada facultat i centre existeix la figura de la persona **delegada d'igualtat**, alumnat escollit per treballar temes de gènere al seu centre i que, entre les seves funcions, pot detectar i acompanyar als recursos de la UAB en casos d'assetjament sexual.

- Es commemora cada any el dia **25 de novembre**, dia internacional contra les violències masclistes:

- Restaurant el mural contra les violències masclistes de la Plaça Cívica.
- Penjant la pancarta contra les violències a la Plaça Cívica.
- Il·luminant amb el color lila la façana de l'Hemeroteca General.
- Celebrant un acte de commemoració, així com activitats de sensibilització al voltant d'aquesta data.

- **Espai de treball de les Masculinitats** que ofereix tallers, així com atenció individual als homes de la comunitat universitària que volen revisar la seva manera de relacionar-se des d'una perspectiva no sexista.

- **Assessorament a col·lectius de la universitat** per prevenir i actuar davant casos d'assetjament sexual en la seva activitat interna o externa o per organitzar un Punt Lila en un esdeveniment organitzat pel col·lectiu.

3. Procediment d'actuació en cas de denúncia

El capítol IV del Protocol estableix el procediment d'actuació en cas de denúncia davant les conductes i els àmbits d'aplicació que defineix l'article 4. Concretament, el procediment s'inicia per la denúncia de la persona afectada o de qualsevol persona de la comunitat universitària que hagi tingut coneixement directe o indirecte dels fets que motiven la denúncia.

D'acord amb el que estableix el Protocol, el procediment d'actuació en els casos de denúncia s'ha activat cada cop que hi ha hagut una sol·licitud i s'ha aplicat de forma efectiva, avaluant la informació presentada en les sol·licituds per part del Gabinet Jurídic i de la pròpia Comissió Tècnica Assessora (CTA en endavant).

Concretament, aquest any **2024**, hi ha hagut **cinc sol·licituds** d'intervenció de la CTA. **Dos** casos fan referència a denúncies cap a alumnes homes, mentre que els altres **tres** fan referència a denúncies cap a professors homes.

En els casos de denúncies a alumnes, els expedients han estat arxivats per no tenir la UAB potestat disciplinària o per no poder aclarir la responsabilitat dels fets que han motivat la denúncia.

En els casos de denúncies a professors, en un cas s'ha arxivat i s'han establert mesures d'acompanyament a la denunciant, en el segon cas es va suspendre el procediment per la judicialització del cas i en el tercer cas es va obrir un expedient disciplinari amb resultat d'amonestació i mesures formatives.

Finalment cal fer notar que en l'anterior informe, relatiu a **2023**, es van mencionar un expedient disciplinari i un expedient informatiu a alumnes homes, que estaven en curs en el moment de tancar l'informe. En el cas de l'expedient informatiu s'han establert mesures correctores acadèmiques (separació d'espais), de formació i acompanyament.

4. Mesures de suport i acompanyament

- El Servei d'Igualtat i Diversitat de la UAB ofereix la primera acollida, on s'informa del procediment de denúncia i dels recursos d'atenció, suport i acompanyament disponibles.

- Les persones en situació de violències sexuals o de gènere disposen del servei d'atenció psicològica especialitzada de la Unitat Psicogènere del Servei de Psicologia i Logopèdia de la Facultat de Psicologia.

- Es manté un registre de les atencions realitzades, així com de les demandes d'activació del procediment de denúncia que preveu el Protocol. Aquest registre únic reuneix els casos atesos pel Servei d'Igualtat i Diversitat, per Psicogènere, així com les denúncies que s'han adreçat directament al Registre General.

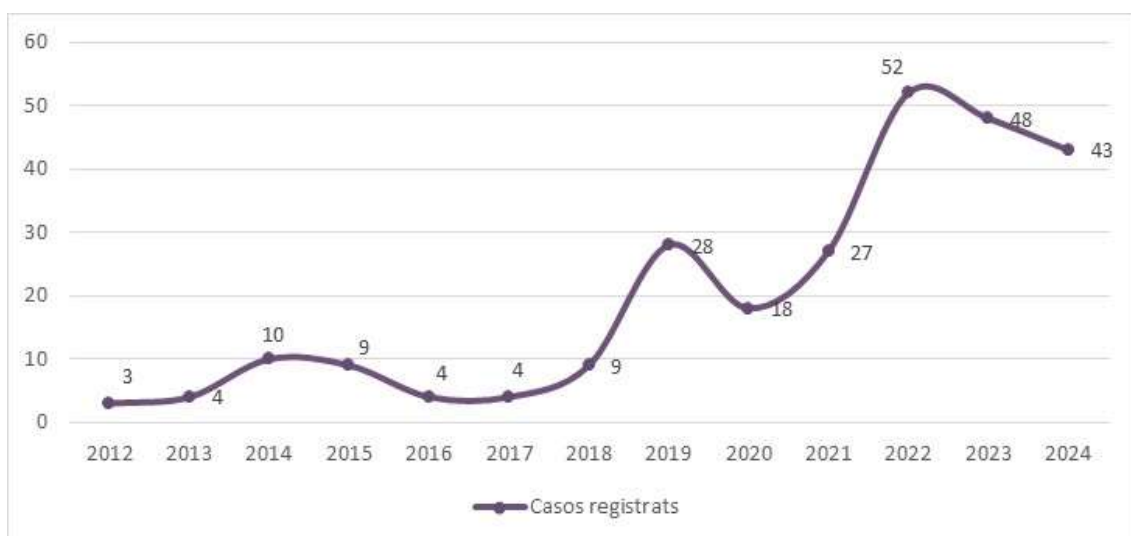
- La UAB ofereix una convocatòria pròpia d'ajuts a l'estudi per a persones víctimes de violència per raó de gènere que està oberta a llarg del curs acadèmic.

L'any 2024 també s'ha continuat treballant amb l'entitat "Fil a l'Agulla" sobre l'abordatge comunitari del retorn del professorat que ha estat sancionat, que incorpori mesures de reparació i doni resposta a les preocupacions i necessitats de les víctimes i la comunitat. S'han dissenyat i posat en marxa un seguit d'actuacions de reparació:

- 1) Sessions formatives grupals o individuals per les persones sancionades, per abordar i treballar la masculinitat.
- 2) Realització de sessions formatives per als equips de deganats i direccions d'escoles, direccions de departament, així com persones responsables de polítiques d'igualtat dels centres i càrrecs directius de PTGAS: *Curs Lideratge i facilitació d'equips per l'atenció i l'abordatge de les violències masclistes.*
- 3) Realització de fòrums oberts a les Facultats afectades pels retorns de professorat sancionat i espais d'escolta separats per alumnat i per personal treballador als centres docents per recollir necessitats i preocupacions.

5. Balanç de casos atesos

Gràfic 1. Evolució de les atencions registrades pel Servei d'Igualtat i Diversitat. 2012 - 2024

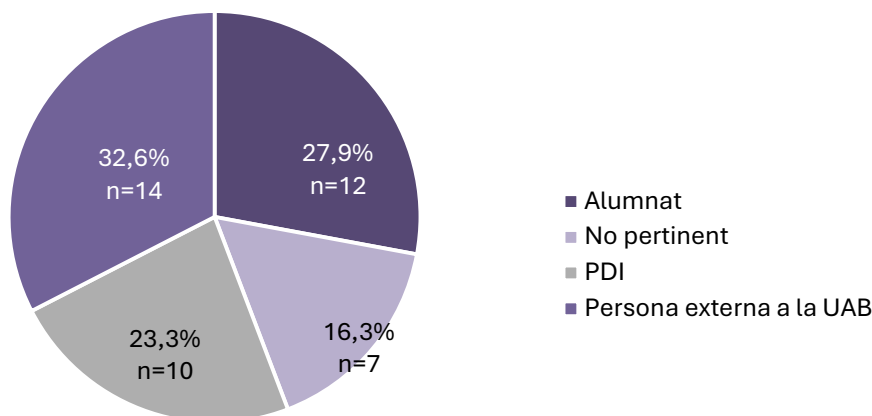

Font: Elaborat per el Servei d'Igualtat i Diversitat a partir de la informació registrada per l'atenció i acompanyament en les situacions de discriminació, assetjament i violències masclistes, i LGBTI-fòbiques, durant el període d'1 de febrer de 2012 a 31 de desembre de 2024.

En l'any natural (2024), que cobreix aquest informe s'han atès i acompanyat al Servei d'Igualtat i Diversitat **43 casos** de discriminació, assetjament o violències masclistes i lgbti-fòbiques que s'han viscut **dins o fora de la UAB**. Dels 43 casos registrats de persones ateses, 40 són dones i 3 són homes. Pel que fa a les persones que han exercit l'agressió o la situació de discriminació es tracta de 35 homes, 1 dona i de 7 casos d'atenció en que no és pertinent perquè fan referència a assessorament o a algun tipus de petició vinculada amb el protocol de canvi del nom legal al nom senti o a altres discriminacions.

A continuació, es detallen gràficament les dades segons el col·lectiu que ha exercit o ha patit l'agressió o la situació de discriminació, així com el tipus d'agressió o discriminació viscuda.

Gràfic 2. Distribució dels casos registrats segons el col·lectiu al qual pertany la persona que ha exercit l'agressió o la situació de discriminació. 2024

Font: Elaborat per Servei d'Igualtat i Diversitat a partir de la informació registrada per l'atenció i acompanyament en les situacions de discriminació, assetjament i violències masclistes, i LGBTI-fòbiques, durant el període d'1 de gener de a 31 de desembre de 2024

Nota: En relació al sexe/gènere de la persona que ha exercit la situació, dels 43 casos, 35 són homes, 1 és una dona i 7 no és pertinent perquè fan referència a assessorament o a algun tipus de petició vinculada amb el protocol de canvi del nom legal al nom senti o a altres discriminacions.

Resumint, apreciem un nombre de casos atesos i de sol·licituds d'activació de la CTA similar a anys anteriors, on els homes continuen essent la immensa majoria de les persones denunciades i les dones continuen sent la majoria de les persones afectades per situacions de violències masclistes. La necessitat de més recursos per poder aplicar completament el Protocol Guia de la Generalitat de Catalunya es manté, així com la necessitat de continuar oferint i ampliant la formació i la sensibilització a tota la comunitat, amb especial atenció al col·lectiu d'alumnat i al professorat masculí. Per part de la UAB, la creació del nou Servei d'Igualtat i Diversitat ha representat un pas endavant per millorar la coordinació de tots els recursos ja existents i per poder fer les atencions des d'un enfocament interseccional.

Com a propostes de millora, treballades en la reunió anual de seguiment sobre l'aplicació del Protocol, amb les persones delegades de prevenció, destaquem les següents:

-Ofereix informacions i indicacions precises a Departaments i centres quan hi hagi algun cas en el seu àmbit, tenint en compte que aquestes instàncies poden prendre mesures sense que hi hagi una resolució del rector.

-Definir els canals i els circuits informatius interns quan hi hagi algun cas d'activació de la CTA.

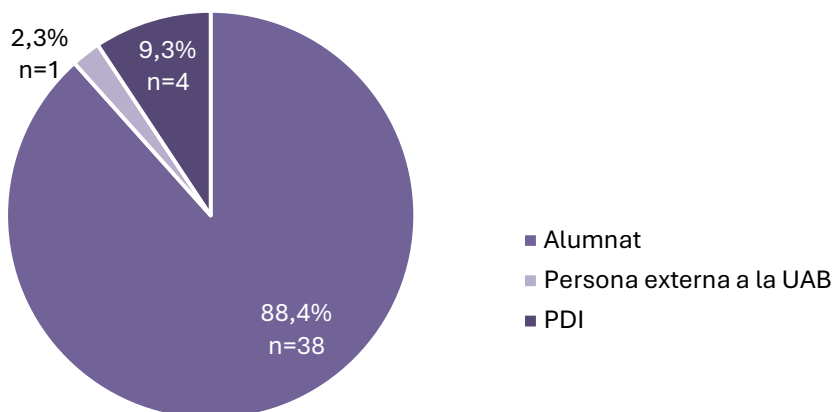
-Millorar la informació al PTGAS sobre el Protocol i sobre com es fa la gestió dels casos.

-Elaborar una guia de bones pràctiques per la prevenció de les violències masclistes per les persones que dirigeixen tesis doctorals.

-Incloure la prevenció de les violències masclistes en els Protocols de seguretat de les sortides i pràctiques de camp.

-Ofereix formació al personal treballador i orientació i suport a les persones responsables, sobre la gestió dels casos i particularment sobre els retorns de professorat sancionat, des d'una aproximació restaurativa comunitària.

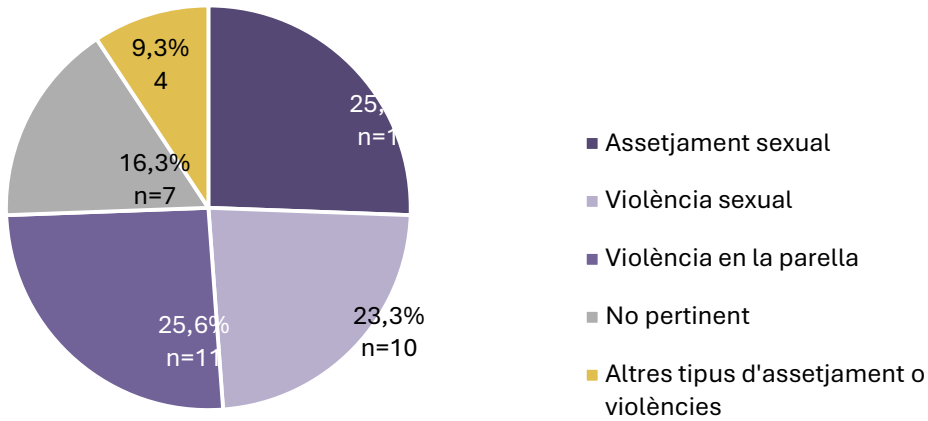
Gràfic 3. Distribució dels casos registrats segons el col·lectiu al qual pertany la persona que ha patit l'agressió o la situació de discriminació. 2024

Font: Elaborat per Servei d'Igualtat i Diversitat a partir de la informació registrada per l'atenció i acompanyament en les situacions de discriminació, assetjament i violències masclistes, i LGBTI-fòbiques, durant el període d'1 de gener de a 31 de desembre de 2024

Nota: En relació al sexe/gènere de la persona que ha patit la situació, dels 43 casos, 40 són dones i 3 són homes.

Gràfic 4. Distribució dels casos registrats segons el tipus d'agressió o la situació de discriminació viscuda. 2024

Font: Elaborat per Servei d'Igualtat i Diversitat a partir de la informació registrada per l'atenció i acompanyament en les situacions de discriminació, assetjament i violències masclistes, i LGBTI-fòbiques, durant el període d'1 de gener de a 31 de desembre de 2024. Els No pertinent perquè fan referència a assessorament o a algun tipus de petició vinculada amb el protocol de canvi del nom legal al nom senti o a altres discriminacions.